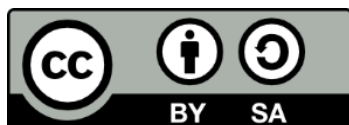

ΔΙΕΘΝΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ενότητα 4: Δραστηριότητες της Διεθνούς Τραπεζικής

Μιχαλόπουλος Γεώργιος
Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοποί ενότητας

- Να περιγράψει και να αναλύσει τις κυριότερες μορφές δραστηριοτήτων στις οποίες εμπλέκονται οι διεθνείς τράπεζες

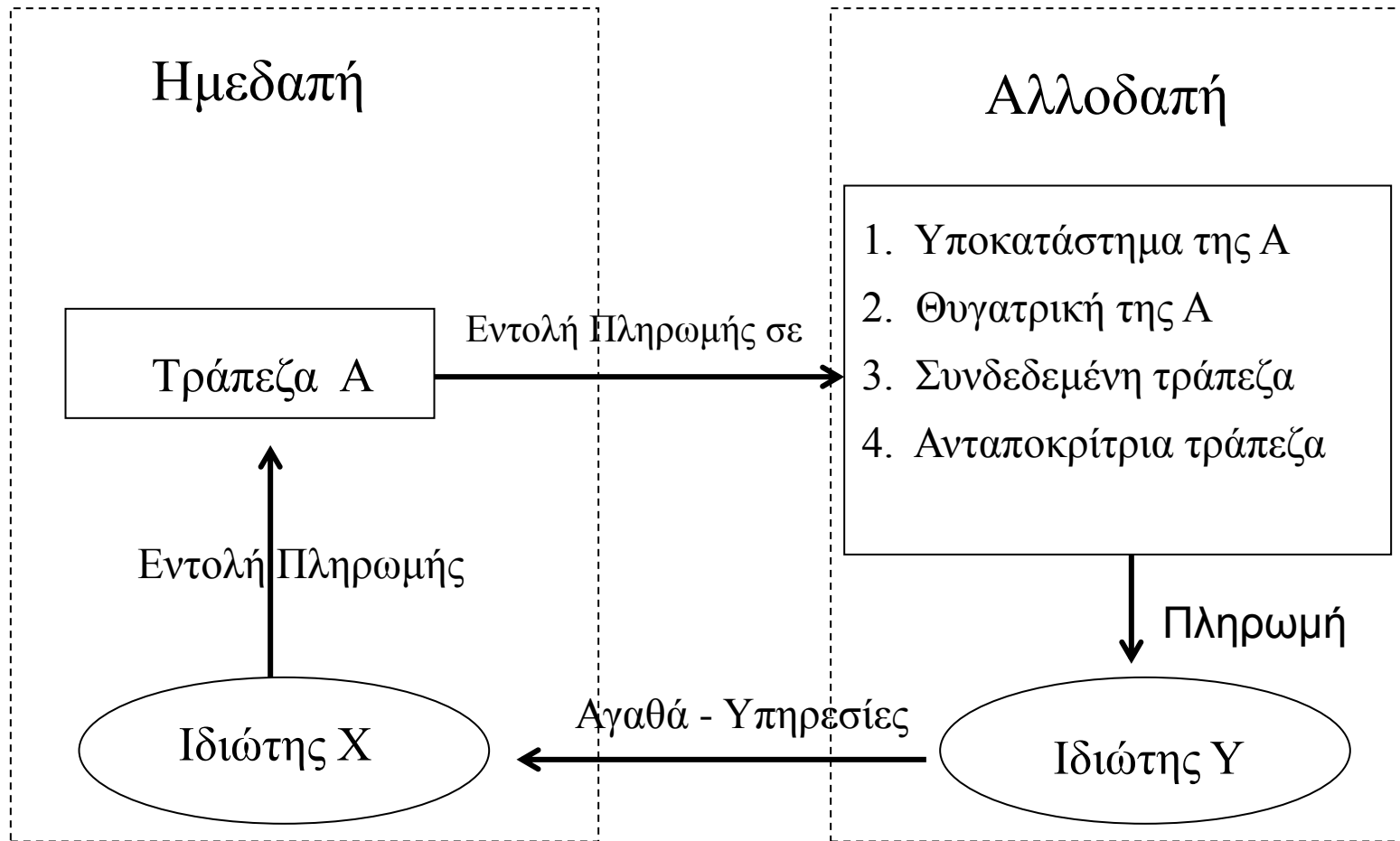
Δραστηριότητες Διεθνούς Τραπεζικής

- Διεθνείς πληρωμές και μεταφορές διεθνών κεφαλαίων
- Συμμετοχή στις αγορές Ευρωνομισμάτων – Διεθνή διατραπεζική Αγορά
- Συμμετοχή σε κοινοπρακτικές ευρωπαϊστώσεις
- Συμμετοχή στην αγορά ευρωομολόγων
  - αντασφάλιση (underwriting) και αγοραπωλησίες χρεογράφων
- Διαχείριση χαρτοφυλακίων
- Υπηρεσίες χρηματοοικονομικού συμβούλου από επενδυτικούς οίκους σε
  - συγχωνεύσεις και εξαγορές
  - κυβερνήσεις για ιδιωτικοποιήσεις - χρηματοδότηση η συναλλαγματικά θέματα
- Υπηρεσίες factoring, forfaiting, leasing σε διεθνή βάση.

Διεθνείς Πληρωμές

- Διεθνείς Πληρωμές με την μεσολάβηση
  - Υποκαταστήματος στο εξωτερικό: η μεταφορά της πίστωσης από λογαριασμό ημεδαπής σε λογαριασμό αλλοδαπής. Ο διακανονισμός γίνεται ενδοεπιχειρησιακά.
  - θυγατρικής τράπεζας στο εξωτερικό: Ο διακανονισμός γίνεται μέσα στον όμιλο.
  - Ανταποκρίτριας τράπεζα: Ο διακανονισμός γίνεται με την χρέωση ή πίστωση των λογαριασμών 'nostro' και 'vostro'. Nostro account = λογαριασμός της τράπεζας της ημεδαπής στην ανταποκρίτρια τράπεζα στο εξωτερικό (συνήθως) σε ξένο νόμισμα. Vostro account = λογαριασμός της ανταποκρίτριας τράπεζας στην τράπεζα της ημεδαπής (συνήθως) σε εγχώριο νόμισμα.
- Πληρωμές με χρήση τραπεζικών επιταγών ή εμβασμάτων
  - Επιταγές και εμβάσματα πληρωτέα σε τράπεζες του εξωτερικού
  - Πιστωτικές κάρτες και traveler cheques

Λειτουργία Διεθνών Πληρωμών

Ηλεκτρονική Μεταβίβαση Κεφαλαίων – Electronic Fund Transfer

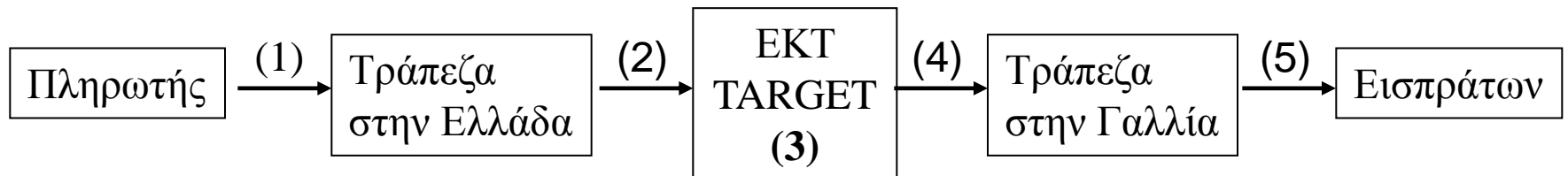
- Bank-to-bank transfer. Γίνεται μέσω ενός ηλεκτρονικού συστήματος πληρωμών με το οποίο συνδέονται οι τράπεζες όπως το
  - **SWIFT** (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication): Το 2010 συνδεμένες 9.000 τράπεζες από 208 χώρες, 15 εκατομμύρια εντολές την ημέρα. Μεταβίβαση εντολών πληρωμών από τράπεζα σε τράπεζα με ασφαλή και τυποποιημένο τρόπο. Δεν είναι σύστημα συμψηφισμού ή διακανονισμού μεταξύ τραπεζών.
  - **TARGET2** (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system). Ενιαίο Διευρωπαϊκό σύστημα πληρωμών, (αντικατέστησε το σύστημα TARGET) για τον διακανονισμό πληρωμών μεγάλων ποσών σε πραγματικό χρόνο. Το διαχειρίζεται η ΕΚΤ και συμμετέχουν 24 χώρες μέλη. Στόχος η αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των διασυνοριακών συναλλαγών σε ευρώ

Λειτουργία συστήματος διακανονισμού TARGET2

Παράδειγμα: έστω ότι ένας ιδιώτης στην Ελλάδα πρέπει να πληρώσει προμηθευτή του στην Γαλλία σε Ευρώ. Η διαδικασία διακανονισμού της πληρωμής περιγράφεται παρακάτω:

- Χρέωση του λογαριασμού του πληρωτή στην Ελληνική Τράπεζα
- Κατάθεση εντολής πληρωμής στο σύστημα
- Διακανονισμός της πληρωμής με χρέωση του λογαριασμού της Ελληνικής Τράπεζας στην ΕΚΤ (ΤΤΕ) και πίστωση του λογαριασμού της Γαλλικής Τράπεζας.
- Μεταβίβαση της πληροφορίας της πληρωμής στην Γαλλική Τράπεζα.
- Πίστωση του λογαριασμού του αποδέκτη στην Γαλλική Τράπεζα

Διεθνή αγορά Χρήματος (Ευρωνομισμάτων)

- **Αγορά Ευρωνομισμάτων:** αγορά όπου αγοράζονται και πωλούνται βραχυπρόθεμα χρεόγραφα και λειτουργεί έξω από τα σύνορα της χώρας στην οποία το νόμισμα είναι εκφρασμένα. Πχ πιστοποιητικά καταθέσεων σε δολάρια που έχει εκδώσει αμερικανική (ή άλλης χώρας) τράπεζα στο Λονδίνο.
- Οι αγορές αυτές δεν σχετίζονται με την εισαγωγή του ευρώ. Πηραν το όνομα Ευρωαγορές γιατί πρώτα δημιουργήθηκαν σε Ευρωπαϊκό έδαφος πχ. Αγορά ευρώδολαρίων.
- Λόγοι δημιουργίας αρχικά:
  - πολιτικοί (για μείωση του κίνδυνου χώρας) και
  - οικονομικοί (αποφυγή περιορισμών θεσμικού πλαισίου εγχώριας αγοράς, μείωση κόστους συναλλαγών, μείωση φορολογικού βάρους)
- Αργότερα η αποτελεσματικότητα και ανταγωνιστικότητα των αγορών αυτών τις καθιέρωσε ως κυρίαρχες σε παγκόσμιο επίπεδο.

Παράδειγμα δημιουργίας ευρωνομισμάτων

Παράδειγμα δημιουργίας ευρωνομισμάτων

Η 3Ε καταθέτει στην τράπεζα Lloyds Λονδίνου επιταγή \$1 εκατ. της μητρικής εταιρίας πληρωτέα από την Citybank NY

α) πληρωμή επιταγής της Coca Cola US από την Citybank NY
Citybank NY

Διαθέσιμα	- \$1 εκατ.	Καταθέσεις Coca Cola US	- \$1 εκατ.
-----------	-------------	-------------------------	-------------

β) Η Lloyds Λονδίνου εισπράττει την επιταγή μέσω λογαριασμού της στην ανταποκρίτρια της Chase NY

Chase NY

Διαθέσιμα	+ \$1 εκατ.	Καταθέσεις Lloyds Λονδίνου	+ \$1 εκατ.
-----------	-------------	----------------------------	-------------

γ) Τέλος ο ισολογισμός της Lloyds Λονδίνου θα υποστεί αλλαγές:

Lloyds Λονδίνου

Διατραπεζικές καταθέσεις	+\$1 εκατ.	Καταθέσεις 3Ε	+ \$1 εκατ.
--------------------------	------------	---------------	-------------

Πολλαπλασιαστική δημιουργία Ευρωδολαρίων στη διεθνή αγορά

Πολλαπλασιαστική δημιουργία Ευρωδολαρίων στην διεθνή αγορά. Ας υποθέσουμε ότι η Lloyds δανείζει το ποσό \$1 εκατ. στην British Airways μεταβιβάζοντας το στον λογαριασμό της τελευταίας στην βρετανική National Westminster Bank (NatWest).

Lloyds Λονδίνου

Διατραπεζικές καταθέσεις	+\$1 εκατ.	Καταθέσεις 3Ε	+ \$1 εκατ.
Διατραπεζικές καταθέσεις	- \$1εκατ.		
Δάνεια ευρωδολαρίων	+ \$1 εκατ.		

NatWest Λονδίνου

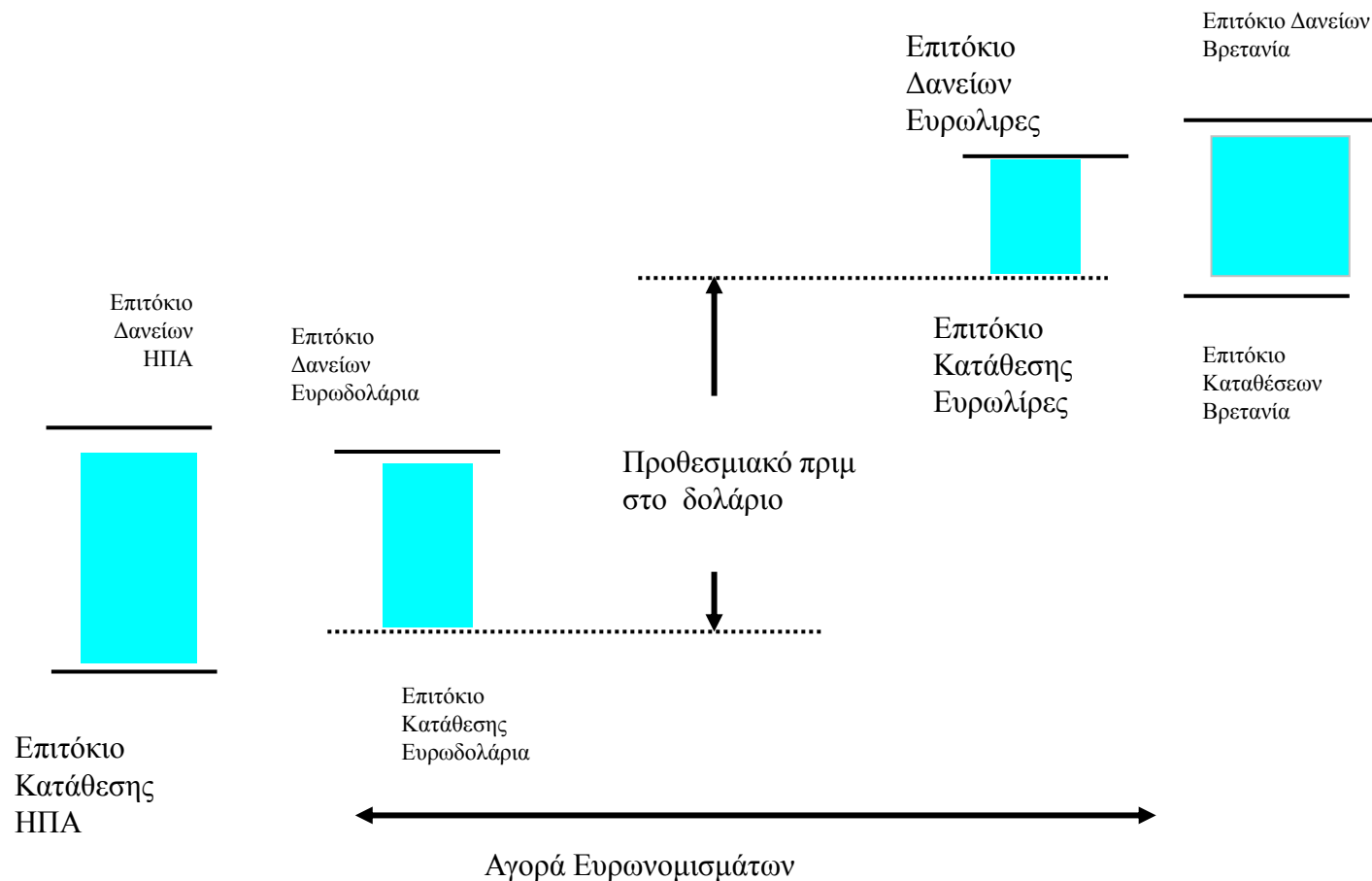
Διατραπεζικές καταθέσεις	+\$1 εκατ.	Καταθέσεις British Airways	+ \$1 εκ.
--------------------------	------------	----------------------------	-----------

Έτσι έχουμε πολλαπλασιασμό καταθέσεων στην αγορά ευρωδολαρίων.

Δημιουργία Ευρωνομισμάτων

- Στο προηγούμενο παράδειγμα φαίνεται ότι
  - Για την δημιουργία Ευρωνομισμάτων αρκεί να δημιουργηθούν απαιτήσεις μιας ξένης τράπεζας (όπως η Lloyds στο παράδειγμα) σε ένα διεθνές νόμισμα (πχ δολάριο) στο τραπεζικό σύστημα της χώρας που το εκδίδει (πχ ΗΠΑ).
  - Δεν απαιτείται η μεταφορά βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων ούτε μειώνεται η ρευστότητα στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα (πχ στο παράδειγμα δεν υπάρχει εκροή δολαρίων από τις ΗΠΑ)
  - Η πολλαπλασιαστική διαδικασία διογκώνει τις αγορές ευρωνομισμάτων καθώς δεν υπάρχουν οι περιορισμοί από το θεσμικό πλαίσιο που συνήθως βλέπουμε στις εγχώριες αγορές

Σχέση επιτοκίων στην εγχώρια και διεθνή διατραπεζική

Διεθνή διατραπεζική αγορά

- Καταθέσεις και Πιστοποιητικά καταθέσεων σε ευρωνομίσματα κυρίως (αποτελεί τα 2/3 της αγοράς ευρωνομισμάτων)
- κυρίως δολάριο, ευρώ, στερλίνα, γιεν, Ελβ. φράγκο
- Βασικό επιτόκιο LIBOR (London Interbank Offered Rate)
- Η διαφορά μεταξύ LIBOR και LIBID
- Ο ρόλος της σημαντικός καθώς επιτελούν: εξομάλυνση ρευστότητας διεθνώς, Παγκόσμια κατανομή ρευστότητας, παγκόσμια κατανομή κεφαλιών, Διαφοροποίηση κινδύνου, αποφυγή περιοριστικών θεσμικών πλαισίων

Πίνακας 3.1 Επιτόκια στην διατραπεζική αγορά του Λονδίνου, τον Φεβρουάριο του 1996.

Διάρκεια δανείου	LIBID (%)	LIBOR (%)
Ημέρα (overnight)	$5\frac{7}{8}$	6
7 ημέρες	$5\frac{3}{4}$	$5\frac{7}{8}$
1 μήνας	$5\frac{3}{4}$	$5\frac{13}{16}$
3 μήνες	$5\frac{7}{8}$	$5\frac{31}{32}$
6 μήνες	$5\frac{7}{8}$	6
1 έτος	$5\frac{31}{32}$	$6\frac{1}{16}$

Επιτόκια σε Διεθνείς Αγορές Χρήματος όπως δημοσιεύονται από τους Financial Times, (www.ft.com)

INTEREST RATES - MARKET

Mar 11	Over night	Day	Change Week	Month	One month	Three month	Six month	One year
US\$ Libor*	0.18656	-0.006	0.011	0.016	0.23000	0.25703	0.39344	0.86125
Euro Libor*	0.28250	-0.355	0.003	-0.002	0.37500	0.59188	0.90563	1.19625
£ Libor*	0.53500	0.001	0.004	0.013	0.54250	0.64438	0.86875	1.30938
Swiss Fr Libor*	0.04833	-	-	-0.002	0.09333	0.25000	0.33250	0.63667
Yen Libor*	0.11625	-	-	-0.001	0.15688	0.24813	0.45000	0.67750
Canada Libor*	0.25000	0.013	-0.002	-0.008	0.30000	0.40000	0.70333	1.26167
Euro Euribor	-	-	-	-	0.41	0.65	0.96	1.22
Sterling CDs	-	-	-	-	0.58	0.64	0.87	1.11
US\$ CDs	-	-	-	-	0.19	0.21	0.35	0.83
Euro CDs	-	-	-	-	0.25	0.40	0.70	1.05
US o'night repo	0.21	0.020	-0.020	0.030				
Fed Funds eff	0.14	-0.010	-	0.010				
US 3m Bills	0.15	-0.005	0.010	0.045				
SDR int rate	0.25	-	0.010	0.020				
EONIA	0.35	-0.297	0.027	0.026				
EURONIA	0.25	-0.339	0.008	0.001				
SONIA	0.47	-0.003	-0.005	-0.003				
LA 7 Day Notice	0.45-0.40							
	Over night	One Week	One months	Three months	Six months	One year		
Interbank £	0.55-0.25	0.53-0.35	0.54-0.37	0.64-0.45	0.87-0.70	1.31-1.10		

*Libor rates come from BBA (see www.bba.org.uk) and are fixed at 11am UK time. Other data sources: US \$, Euro & CDs: dealers; SDR int rate: IMF; EONIA: ECB; EURONIA & SONIA: WMBA. LA 7 days notice: Tradition (UK).

Μέσα Αγοράς Ευρωνομισμάτων

- Προθεσμιακές καταθέσεις
- Πιστοποιητικά καταθέσεων (CDs)
- Επιταγές αποδοχής τράπεζας
- Ευρωγραμμάτια και Ευρωεμπορικά ομόλογα
- Γραμμάτια κυμαινόμενου επιτοκίου (FRNs)

Προθεσμιακές καταθέσεις

- **Προθεσμιακές καταθέσεις**
  - Κλειστές καταθέσεις – ακύρωση δαπανηρή
  - Διάρκεια λιγότερο από 1 βδομάδα συνήθως
  - Περιορισμένη ρευστότητα
- **Πιστοποιητικό κατάθεσης (CD)**
  - προθεσμιακή κατάθεση με αποδεικτικό
  - Οργανωμένη δευτερογενή αγορά
  - Μεγαλύτερη ρευστότητα – μικρότερα επιτόκια
  - Ελκυστικά για τους επενδυτές
  - Λιγότερο προτιμητέα για τις εκδότριες τράπεζες
  - Βελτιώνουν το πρεστίζ των τραπεζών

Επιταγές αποδοχής τράπεζας

- Προϊόντα διεθνούς εμπορίου
- Ισοδυναμεί με συναλλαγματική με προθεσμία
- Αποδοχή πληρωμής από μια τράπεζα
- Πολύ χαμηλός κίνδυνος
- Ελκυστικό εργαλείο στην χρηματαγορά
- Αποτιμάται σε προεξοφλητική βάση όπως τα γραμμάτια δημοσίου.

Ευρωγραμμάτια - Ευρωεμπορικά Ομόλογα

- Εκδίδονται από μεγάλες επιχειρήσεις ή τράπεζες για βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση
- Τα ευρωγραμμάτια καλύπτονται από αντασφάλιση συνήθως
- Τα ευρωεμπορικά ομόλογα (πιο συνήθη) είναι μη αντασφαλισμένα
- Η αξία τους καθορίζεται σε προεξοφλητική βάση

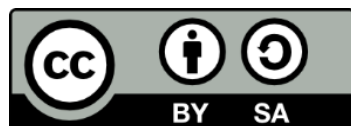
Γραμμάτια κυμαινόμενου επιτοκίου

- Επανακαθορισμός επιτοκίου κάθε 3 η 6 μήνες, συνήθως με βάση το Libor
- Δίνουν τοκομερίδιο σαν τα ομόλογα
- Ελκυστικά με την άνοδο του πληθωρισμού μετά το 1973
- Μηδενικός κίνδυνος επιτοκίου
- Για την αξιολόγηση πρέπει να είναι γνωστά
  - Επιτόκιο αναφοράς (Libor, Libid, Limean ή άλλο)
  - Περιθώριο και επιτόκιο τοκομεριδίου
  - Λήξη - ρήτρα ανάκλησης
  - Περίοδος επιτοκίου αναφοράς
  - Συχνότητα επανακαθορισμού επιτοκίου
  - Συχνότητα καταβολής τοκομεριδίων

Τραπεζικά δάνεια σε Ευρωνομίσματα

- Roll over πιστώσεις (κυλιόμενες)
- Επιτόκιο με βάση το LIBOR
- Περιθώριο (συνήθως 0,75% ή 1%)
- Συνήθως δάνεια από συνδικάτα τραπεζών σε μεγάλα ποσά (πχ κρατικά δάνεια)
- Πολύ μικρός κίνδυνος και για τις τράπεζες και για τον δανειζόμενο
- Το δάνειο χρηματοδοτείται με καταθέσεις που στοιχίζουν το Libor για τις τράπεζες

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

